

ISSN 1643-0980

nowiny szpitalne

Szpital: ul. Długa 1/2 • ul. Szamarzewskiego 82/84 • Hospicjum Palium – os. Rusa 55

Periodyk informacyjny dla Pracowników i Sympatyków Szpitala Klinicznego
Przemienienia Pańskiego Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

nr 1/2019

(84)XIX rok

styczeń – marzec 2019

- W dniu 3 stycznia br. w biurze dyrekcji odbyło się spotkanie z przedstawicielem firmy audytowej SGA z lekarzami kierującymi poszczególnymi oddziałami. Celem spotkania było omówienie aspektów finansowych poszczególnych – wybranych – jednostek Szpitala.
- W dniu 9 stycznia, w Hospicjum Palium, odbył się Wieczór Artystyczny. Więcej o wydarzeniu przeczytaj Państwo w tym numerze „Nowin Szpitalnych”.
- W dniu 14 stycznia odbyło się spotkanie Rady Medycznej.
- W dniu 15 stycznia doszło do podpisania umowy między naszym Szpitalem a Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego na dofinansowanie w wysokości 2,4 mln złotych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Wielkopolskiego

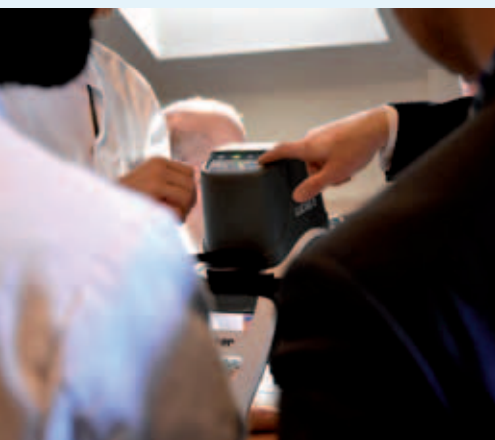
przeprowadzona przez Centrum Monitorowania Jakości.

- W dniu 11 lutego odbyło się spotkanie Rady Medycznej.
- W dniu 13 lutego br. nominację profesorską, z rąk Prezydenta RP Andrzeja Dudy, otrzymał Profesor Łukasz Dzieciuchowicz.
- W dniu 15 lutego, z inicjatywy Profesorów Zbigniewa Krasieńskiego, Jacka Karonia oraz Roberta Juszkata, w Sali Jezierskiego naszego Szpitala odbyło się spotkanie Lekarzy Kierujących Oddziałami Chirurgii Ogólnej z całego makroregionu z Pracownikami Kliniki Chirurgii Naczyniowej, Wewnętrznej, Angiologii i Flebologii UMP.
- W dniu 16 lutego odbył się uroczysty koncert dla Przyjaciół i Dobrodziejów Hospicjum Palium. Podczas wieczoru

W dniu 10 marca kaplica pw. *Przemienienia Pańskiego*, która znajduje się przy naszym Szpitalu, wzięła udział, jako kościół stacyjny miasta Poznania, w modlitwie wielkopostnej. Wierni zgromadzili się w pierwszą niedzielę Wielkiego Postu na modlitwie w intencji pracowników służby zdrowia.

W dniu 15 marca br. gościliśmy w naszym Szpitalu Profesora Waldemara Priebe – chemika, absolwenta Uniwersytetu Warszawskiego. Od 30 lat pracownika MD Anderson Cancer Center Houston w USA, szefa Experimental Therapeutics, gdzie opracowuje nowe leki i cząsteczki przeciwnowotworowe. Pan Profesor był gościem Katedry Hematologii oraz Dyrekcji Szpitala.

W dniu 18 marca odbyło się spotkanie Rady Medycznej.

Urządzenie do mechanicznej kompresji klatki piersiowej Lucas 3

Arcybiskup Stanisław Gądecki

Walny Zjazd Stowarzyszenia Bono Serviamus

Regionalnego Programu Operacyjnego 1014+ na nowatorski projekt pt. „Kardiopneumologia”.

- W dniu 31 stycznia w biurze dyrekcji odbyło się podpisanie umowy użyczenia między Wojewódzką Stacją Pogotowia Ratunkowego w Poznaniu, a naszym Szpitalem na bezpłatne użytkowanie urządzenia do mechanicznej kompresji klatki piersiowej Lucas 3.
- W dniach 6-8 lutego odbyła się w naszym Szpitalu wizyta reakredytacyjna,

ru można było posłuchać grupy TREvoci przy akompaniamencie Darka Tarczewskiego Ensemble.

- W dniu 26 lutego br. w biurze dyrekcji odbyło się spotkanie z przedstawicielami Rady Osiedla Stare Miasto. Głównym kontekstem spotkania było omówienie roli naszego Szpitala na Starym Mieście.
- W dniu 6 marca Arcybiskup Stanisław Gądecki dokonał poświęcenia nowo wybudowanego pododdziału mukowiscydozy przy ul. Szamarzewskiego.

W dniu 21 marca ogłoszono wyniki konkursu pt.: „Centrum Warte Poznania”, zorganizowane przez Wydział Kultury Urzędu Miasta Poznania. Nasz Szpital otrzymał dofinansowanie na organizację wydarzenia „Długa warta Poznania”, które odbędzie się na przełomie lipca i sierpnia.

W dniu 26 marca, w sali seminaryjnej Kliniki Okulistyki, odbył się walny zjazd Stowarzyszenia Bono Serviamus.

Oprac. *Bartosz Sobański*
Fot. Redakcja

Na okładce: Dokładna data wykonania zdjęcia górnego nie jest znana. Szacujemy, że to początek lat dwudziestych. Na zdjęciu uwieczniona jest operacja przy znieczuleniu ogólnym prowadzoną za pomocą eteru, dawkowanego w kroplach na maskę Schimmelbuscha. Obok siostry znajduje się stołeczek anestetyczny ze sprzętem tamtej epoki do „podawania narkozy”, czyli dzisiejszej anestezji ogólnej. Na drugim stoliku, przy którym stoi lekarz, znajduje się prawdopodobnie rozpylacz z kwasem karbolowym, czyli jedyną wówczas dostępną metodą dezynfekcji pola operacyjnego – opis zdjęcia sporządził przez dr hab. med. Pawła Sobczyńskiego.

Na zdjęciu dolnym współczesna sala operacyjna – blok operacyjny Chirurgii Naczyń przy ul. Długiej.

OKIEM NACZELNEGO LEKARZA SZPITALA

Szpital na przełomie: 2018/2019

Szczepan Cofta
Naczelny Lekarz Szpitala

Pierwszy kwartał roku jest czasem podsumowań, ale i formułowania wyzwań. Taka pogłębiona refleksja jest niezwykle istotna w bieżącym zarządzaniu.

Bieżący rok rozpoczęliśmy znaczącym wysiłkiem wynikającym z przygotowań do akredytacji, a także jej przejścia. Osiągnięty sukces, którym jest uzyskanie 86 procent spełnionych wymogów akredytacyjnych, wymagał intensywnego zaangażowania znaczącej części Współpracowników. Trzeba więc podziękować za ten trud i za harmonię współdziałania, jaką mieliśmy okazję wykazać w tych tygodniach. Choć oczywiście istnieją wstydliwe strony naszej działalności, to jednak dominują próby budowania systemowego działania na poczet stworzenia optymalnej opieki i bezpieczeństwa pacjentów. Możemy być dumni, że uzyskany efekt – bardzo wysoki jak na meandry specyfiki szpitali klinicznych – jest wynikiem wspólnego wieloletniego działania. Nie pozwala jednak ustać w drodze – okazuje się, że niewielkie uchybienia, czasami wynikające ze zbytnej pewności siebie – oddaliły nas od jeszcze lepszego wyniku. Pozostaje on wyzwaniem. Dziękuję Wszystkim Zaangażowanym.

Cieszymy się rozbudową przy ulicy Szamarzewskiego. Tak szybko powstał

nowy – zielony – budynek z otwartą już częścią rozbudowanej pulmonologii, z przygotowaniem pod czekającą na przeprowadzkę okulistikę. Ale martwimy się w tym samym czasie, że nie jest wcale bliższa perspektywa opuszczenia do nowej lokalizacji infrastruktury Długiej, na co czekamy – dusząc się w starych i nierozciągalnych murach. W przestrzeni, którą kontestuje także Sanepid, dokonujący wnikliwego przeglądu w ostatnich tygodniach przełomu lutego oraz marca. Przekazane nam przez Sanepid wskazania są nie tylko wymagające, ale także wiążą się z koniecznością wyasygnowania stosunkowo dużych środków finansowych.

Skończyliśmy stary rok – z jednej strony – z dużą satysfakcją wynikającą z tak intensywnego działania na niemalże wszystkich płaszczyznach naszego funkcjonowania. Ścigamy się nie tylko w bieżącym diagnozowaniu i leczeniu pacjentów, ale także w rozlicznych inicjatywach. Szpital – jak wyczuwamy i jak się wydaje – jest wewnętrznie rozsadzany pomysłami, inicjatywą i dynamicznym działaniem. Jest to wynikiem przede wszystkim olbrzymiego potencjału ludzkiego. Drugą stroną i cieniem tego wizerunku jest jednakże konstatacja, że nie mamy na wszystkie pomysły i inicjatywy, nie tylko wystarczającej infrastruktury, ale i środków finansowych.

Stąd ryzykujemy życiem nieco ponad stan. Ujemny bilans ubiegłoroczny tak dużej części dużych – wielospecjalistycznych – szpitali klinicznych jest tego potwierdzeniem. A my musimy bardziej intensywnie kwestionować i redukować koszty.

Z tego wynika szczególne wyzwanie, jakim jest refleksja nad sposobem funkcjonowania, nad możliwością zastosowania niewielkich, ale realnych oszczędności. Wymaga to przemyślenia sposobów działania, rozważa przy właściwym wykorzystaniu leków i wyrobów medycznych, odpowiedniego rozeznania związanego z naszymi zasobami ludzkimi.

Pozostajemy nadal niestety w „gorsecie” ryczału zapłaty za nasze usługi, które w dużej mierze utrudniają rozwój szpitala, pozornie tylko dyscyplinując wielkość wykonanych usług. Z rozrównaniem wspominaliśmy wieloletni czas, w którym – dzięki rozsądnie planowanym nadwykonaniom – stale zwiększaliśmy możliwości i budżet szpitala. Z obecną rzeczywistością funkcjonowania tak trudno się pogodzić, zwłaszcza w kontekście olbrzymich potrzeb społecznych związanych z realizacją naszej misji, a także naszego potencjału.

Na to nakładają się nasze frustracje płacowe, gdy tak boleśnie doświadczamy, jak zarobki olbrzymiej części naszych pracowników, podobnie jak w innych polskich szpitalach, nie nadążają za płacami w innych branżach. To budzi pewien niepokój, a także frustracje. Może udałoby się – małymi krokami – iść w dobrym kierunku racjonalizacji zarobków. Niestety nie będzie to wynikało tylko z uwarunkowań wewnętrznych, ile raczej zewnętrznych.

Pozostaje jednakże – mimo niepokojów – a także wielu przestrzeni wymagających refleksji i modyfikacji – krok po kroku – dzień po dniu – z zachowaniem pokory wpisywać się swym działaniem w zaszczytny łańcuch pokoleń nasz szpital od dwustu prawie lat ubogających.

Szczepan Cofta

Innowacyjna metoda

W dniach 25-26.03.2019 w naszym Szpitalu jako pierwszym w Polsce jak i jednym z pierwszych pięciu w Europie przeprowadzono zabiegi zamknięcia uszka lewego przedsionka innowacyjną zapinką Watchman FLX (Boston Scientific, USA). Zabiegi przeprowadził zespół kardiologów interwencyjnych (dr hab. Marek Grygier oraz dr hab. Aleksander Araszkiewicz) wraz z echokardiografistami (prof. Olgą Trojnarą oraz dr Agatą Markiewicz). Naszym lekarzom towarzyszył zespół specjalistów z USA. Powyższe zabiegi wykonuje się u chorych z migotaniem przedsionków i wysokim ryzykiem udaru mózgu, którzy nie

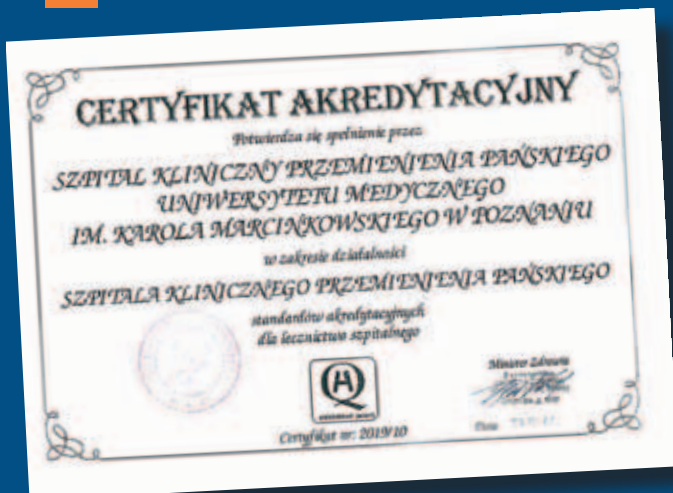
mogą stosować leków przeciwzakrzepowych lub mają po takich lekach powikłania, najczęściej krwotoczne.

Nowa zapinka Watchman FLX cechuje się inną konstrukcją, dzięki której zabiegi można wykonywać znacznie bezpieczniej a również u chorych z trudną morfologią uszka lewego przedsionka. Podkreślić należy, iż nasza Klinika Kardiologii jest największym ośrodkiem wykonującym takie zabiegi w Polsce i jednym z większych w Europie.

Tekst i zdjęcia:

dr hab. n. med. Marek Grygier

Certyfikat akredytacyjny 2019

Dzisiaj możemy powiedzieć z dumą: „mamy to” – Szpital Kliniczny Przemienienia Pańskiego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, w dniu 14 lutego otrzymał oficjalny Raport informujący o spełnieniu wymagań Ministra Zdrowia, zachowując tym samym od 2015 roku ciągłość w dążeniu do utrzymania wysokiej jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych.

Akredytacja przyznana przez Ministra Zdrowia potwierdza wysoki poziom funkcjonowania Szpitala oraz jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych. Stanowi to dowód, że Szpital dokłada wszelkiej staranności, aby opieka dostarczana Pacjentom była skuteczna, zgodna ze światowymi standardami. Potwierdza również posiadanie wszechstronnej wiedzy i doświadczenia kadry zarządzającej oraz dowodzi wysokiego profesjonalizmu całego personelu w realizacji codziennych obowiązków.

Przygotowanie do wizyty akredytacyjnej było czasem wzmożonej mobilizacji i współpracy wszystkich komórek organizacyjnych Szpitala. Dziękujemy za cierpliwość w aktualizowaniu procedur, skrupulatność sprawozdań Zespołów i Komitetów działających w szpitalu. Dziękujemy za troskę o wygląd i warunki udzielania świadczeń, ale przede wszystkim za mobilizację.

Dążenie do doskonałości wymaga wysiłku i zaangażowania. Były wzloty i upadki... i ponowne wzloty, ale udało się nam stanąć na wysokości zadania. Stało się tak dzięki powszechnemu rozumieniu celowości podejmowanych działań oraz współpracy wszystkich zespołów Szpitala.

Uzyskanie certyfikatu akredytacyjnego stanowi dla nas wartość dodaną nie tylko w obszarze opieki, ale również w funkcjo-

Rozpoczęcie wizyty, przywitanie komisji, fot. archiwum Szpitala

Wizyta reakredytacyjna Centrum Monitorowania Jakości

Akredytacja, jako system zewnętrznej oceny Szpitala, inicjuje i stymuluje wewnętrzne działania dla ciągłej poprawy jakości. Ocena akredytacyjna opiera się na porównaniu rzeczywistej praktyki z wzorcami, jakie stanowią standardy akredytacyjne, czyli kryteria oceny tworzone w obszarach, które w największym stopniu wpływają na poziom świadczeń usług i bezpieczeństwo pacjentów.

nowaniu Szpitala, w sferze organizacyjnej, technicznej i zarządczej. Bądźmy dumni. Wspólny wysiłek zwieńczony został sukcesem ocenionym na 86%, co plasuje naszą placówkę w elitarnym gronie ok. 200 szpitali w Polsce, spośród ok. 1500 funkcjonujących placówek. 100% spełnienia standardów uzyskaliśmy w Zarządzaniu Zasobami Ludzkimi i w Diagnostyce Obrazowej, za co serdecznie dziękujemy osobom odpowiedzialnym za te standardy oraz Pracownikom, którzy wykazali się nie tylko kompetencją zawodową, ale i rzetelnością w dokumentowaniu swych działań. Do przeglądu poproszono o dokumentację 700 pacjentów leczonych w naszym szpitalu w latach 2016/2017/2018. I tu też najwięcej mamy do zrobienia w celu poprawy naszej dokumentacji. Podtrzymywać będziemy podjęte wyzwania z zakresu oceny pracowniczej i postaramy się bardziej rozpropagować działalność Komitetu Etycznego wśród personelu. Każda z odwiedzanych jednostek podejmowała

Zdjęcie pamiątkowe (fot. archiwum Szpitala)

Dyrektor Szczepan Cofta (z lewej) oraz Wojciech Jankowiak, Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego, fot. archiwum UMWW

W dniu 14 stycznia br. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego p.o. dyrektor dr hab. n. med. Szczepan Cofta podpisał umowę o dofinansowanie na realizację projektu „Kardioonkologia – program prewencji niewydolności serca u pacjentów onkologicznych” o łącznej wartości 2 406 767,66 zł. Projekt realizowany będzie dzięki dofinansowaniu z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu 3000 pacjentów z chorobami nowotworowymi otrzyma opiekę kardiologiczną wraz z niezbędnym pakietem badań.

Pacjenci skorzystają z wizyt „screeningowych” u lekarza onkologa w jednym z 6 ośrodków kardiologicznych z Wielkopolski. Podczas spotkania lekarz kardiolog przeprowadzi wywiad z pacjentem analizując kryteria włączenia, demografię i czynniki zdrowotne. Chory, który zostanie zakwalifikowany do jednej z czterech ścieżek uczestnictwa w projekcie, skorzysta z konsultacji kardiologicznych, w ramach których lekarz poza historią medyczną, badaniem przedmiotowym, badaniem ciśnienia krwi, określeniem objawów niewydolności serca wykona badanie EKG,

trud zaprezentowania pełnego spektrum swej działalności, wskazując nie tylko te chlubne, ale i trudne elementy pracy w szpitalu.

Dziękujemy każdemu z naszych Pracowników, którzy swym sumiennym wykonywaniem zadań przyczynili się do osiągnięcia tak znaczącego sukcesu. Wszyscy wiemy, że największą wartością firmy są jej Pracownicy i ich zaangażowanie.

Wizyta akredytacyjna już za nami. Odrobina czasu na oddech i... z refleksją rozpoczynamy kolejny okres przygotowań do następnej wizyty. Liczymy również, że zgodnie z Rozporządzeniem: *W sprawie sposobu ustalania ryczałtu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń zdrowotnych*, przełoży się to na dodatkowe środki finansowe dla jednostki, które wesprą szeroko rozumiane aspekty jakości w naszym Szpitalu, przyczyniając się do zwiększenia komfortu i bezpieczeństwa Pacjentów.

Oby nasza satysfakcja z uzyskania certyfikatu akredytacyjnego była trwałą motywacją do dalszej pracy zespołowej i działań.

Jeszcze raz serdecznie dziękujemy.

Violetta Matecka wraz z Zespołem

Kardio-onkologia

ECHO serca oraz badania laboratoryjne. Łącznie dla 3 000 pacjentów zaplanowano realizację 9000 badań EKG, 9870 badań ECHO serca oraz 11 340 badań laboratoryjnych.

Ponadto w projekcie przewidziano realizację zadań o charakterze edukacyjnym. W trakcie trwania projektu zorganizowane zostaną dwie konferencje naukowe dla blisko 100 lekarzy onkologów, kardiologów, pulmonologów, internistów nt. niewydolności serca. Wiedza zdobyta na spotkaniach poszerzona zostanie podczas trzech edycji praktycznych warsztatów z zakresu prawidłowego wykonywania echo serca.

W projekcie przewidziano też spotkania edukacyjne dla pacjentów z zakresu wiedzy nt. niewydolności serca oraz profilaktyki i zdrowego stylu życia. Aby dotrzeć do jak największego grona odbiorców w ramach projektu przewidziano też działania informacyjne i promocyjne w prasie, telewizji i mediach społecznościowych.

Projekt realizowany będzie w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2021 r.

Natalia Kuźniak

WYDARZENIE EDUKACYJNE 2019

związane ze Szpitalem Klinicznym Przemienienia Pańskiego

16 Repetytorium Pulmonologiczne	5-6 KWIETNIA 2019
Konferencja naukowo-szkoleniowa „Laboratoryjna Diagnostyka Hematologiczna” (VIII edycja)	26 KWIETNIA 2019
III Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Zakażenia w Hematologii i Transplantologii”	16-18 MAJA 2019
30-lecie działalności hospicyjnej w SKPP	14 WRZEŚNIA 2019
IX Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Transplantacja Komórek Krwiotwórczych w leczeniu szpiczaka plazmocytozy”	11-12 PAŹDZIERNIKA 2019
XVIII Forum Szpitali	17-18 PAŹDZIERNIKA 2019
Poznańskie Spotkania Kardiologiczne	15-16 LISTOPADA 2019
XIII Wielkopolskie Dni Hipertensjologii	22-23 LISTOPADA 2019
Nowości w Ginekologii Onkologicznej	23 LISTOPADA 2019
XI Kongres Top Pulmonological Trends	28-30 LISTOPADA 2019

VII Naukowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Kardiodiabetologicznego

W Poznaniu w dniach 10-12 maja 2018 r. odbył się VII Naukowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Kardiodiabetologicznego. Organizatorem i kierownikiem naukowym Zjazdu była prof. dr hab. med. Danuta Pupek-Musialik, prezes Polskiego Towarzystwa Kardiodiabetologicznego. Stroną logistyczną zajęła się firma Termedica, znana z profesjonalizmu, będąca organizatorem wielu konferencji.

W zjeździe uczestniczyło 400 uczestników. Zjazd cieszył się dużym zainteresowaniem kardiologów, diabetologów i lekarzy rodzinnych. Program obejmował szereg wykładów o znaczeniu nie tylko naukowym, ale także poruszał wiele problemów praktycznych. Podjęcie powyższej tematyki skierowane było szczególnie do Lekarzy Rodzinnych, bo przecież pierwszy kontakt pacjenta z lekarzem odbywa się w Poradni Rodzinnej. W zjeździe uczestniczyli wybitni specjaliści kardiologów, diabetologów i endokrynologów. Podjęto tak ważne problemy, jak ograniczenie powikłań sercowo-naczyniowych, prowadzenie chorych z cukrzycą po rewaskularyzacji.

Wobec narastającej fali nadciśnienia tętniczego jedną z sesji plenarnych poświęcono terapii nadciśnienia tętniczego. We wspomnianej sesji wykład pt. „Co nowego w zaleceniach Europejskiego Towarzystwa Nadciśnienia Tętniczego w roku 2018”, wygłosił Rektor Uniwersytetu Medycznego – prof. dr hab. Andrzej Tykarski.

Wobec leczenia nadciśnienia tętniczego narasta wiele mitów. Prof. dr hab. Danuta Pupek-Musialik przedstawiła fakty i mity terapii hipotensyjnej. Na Zjeździe wykłady wygłosili profesorowie z naszego Uniwersytetu Medycznego: Rektor UM – prof. dr hab. Andrzej Tykarski, prof. Danuta Pupek-Musialik, prof. Marek Ruchała, prof. Dorota Zozulińska-Ziółkiewicz, prof. Paweł Bogdański. Referaty zaprezentowali także profesorowie: Jan Tatoń, Anna Czech, Leszek Markuszewski, Zbigniew Gaciąg, Robert Gil, Krzysztof Filipiak z Warszawy oraz dr hab. Robert Błaszczak, prof. dr hab. Ewa Żukowska-Szczechowska ze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego.

Szeroko reprezentowany był Uniwersytet w Białymstoku w osobach: prof. H. Bachórzewskiej-Gajewskiej, W. Musiała i dr med. I. Prokopa)

Część Zjazdu dotyczyła choroby społecznej jaką stanowi otyłość. Prof. M. Wyleżoł omówił stosowane metody w chirurgii bariatrycznej.

Problem zwiększenia efektywności leczenia otyłości przedstawiła prof. Olszanecka-Glinianowicz. W kardiodiabetologii dużą rolę odgrywają zaburzenia gospodarki lipidowej. Optymalne leczenie dyslipidemii poruszył prof. Paweł Bogdański, dr hab. Maciej Cymerys, dr J. Solibierska oraz n. med. Katarzyna Musialik.

Spotkanie Chirurgów Naczyniowych

Fot. Karolina Moszyńska

W piątek, 15 lutego, z inicjatywy Profesorów Zbigniewa Krasińskiego, Jacka Karonia i Roberta Juszkata, w sali Jezierskiego szpitala Przemienienia Pańskiego przy ul. Długiej odbyło się spotkanie Ordynatorów i Lekarzy kierujących oddziałami chirurgii ogólnej z całego makroregionu z pracownikami Kliniki Chirurgii Naczyniowej, Wewnętrzna-czyniowej, Angiologii i Flebologii UMP. Na zebranie przybyli przedstawiciele m.in. jednostek z Piły, Wolsztyna, Pleszewa, Gostynia, Śremu, Szamotuł, Wągrowca i innych. Wydarzenie miało na celu omówienie i udoskonalenie współpracy między oddziałami chirurgii ogólnej, a Kliniką.

Gości powitał Dyrektor Szczepan Cofta, który zaprezentował działalność Szpitala, przedstawił rys historyczny szpitala na Długiej z uwzględnieniem specyfiki chirurgii naczyniowej. Prof. Ryszard Staniszewski ukazał problemy z jakimi Oddział spotyka się na co dzień, pełniąc dyżur naczyniowy 24 godziny i 7 dni w tygodniu. Prosił o wprowadzenie systemu telefonicznego, wzajemnego powiadamiania się lekarzy przy przekazywaniu pacjenta między jednostkami. Poruszono wraz z obecnymi radiologami problem dokumentacji badań obrazowych przesyłanych z chorym. Przedstawiono koncepcję takiego wykonywania badań naczyniowych, aby były jak najbardziej pomocne dla planowania leczenia specjalistycznego i nie było konieczności ich powtarzania, co zmniejszy koszty i skróci czas podjęcia odpowiednich działań. Zwrócono uwagę na szczególną grupę, jaką są pacjenci z cukrzycą.

W trakcie spotkania miały miejsce prezentacje dotyczące możliwości leczenia chorób/urazów o etiologii naczyniowej, w których Klinika przy ul. Długiej może być pomocna. Prof. Marcin Gabriel mówił na temat tętniaków rzekomych, prof. Robert Juszkata o embolizacji tętniaków, a prof. Łukasz Dzieciuchowicz o niedokrwieniu kończyn dolnych.

Na koniec, podsumowując dyskusję, kierownik Kliniki prof. Zbigniew Krasiński przedstawił najnowsze kierunki rozwoju Kliniki. Zwrócił uwagę na to, z czego Klinika jest znana w całym kraju i czym może się poszczycić w zakresie swojej działalności. Są to w szczególności: leczenie rozwarstwień aorty i urazów naczyń, embolizacja tętniaków, interwencyjne leczenie zakrzepicy żył głębokich czy implantacja TIPS w krwawieniach z żyłaków przełyku w marskości wątroby.

Podczas dyskusji swoje codzienne problemy przedstawili kierujący oddziałami chirurgii ogólnej w regionie. Poruszono temat rozwoju teleradiologii, a obecny na spotkaniu prawnik przedstawił prawne aspekty oceny i przesyłania badań radiologicznych w dobie RODO.

Było to pierwsze tego typu spotkanie w naszym Szpitalu, ale mamy nadzieję, że wydarzenie przyjmie charakter cykliczny. Czujemy się w obowiązku, zgodnie z misją Szpitala, być pomocni wszystkim, którzy tej pomocy wymagają lub oczekują.

Prof. dr hab. n. med. Zbigniew Krasiński

Szanowni Państwo,

Bono Serviamus – Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Szpitala Klinicznego Przemienienia Pańskiego UM w Poznaniu zaprasza mieszkańców Poznania do udziału w bezpłatnych szkoleniach dla opiekunów osób obłożnie chorych wymagających opieki w domu.

W programie szkolenia m. in:

- część teoretyczna: zajęcia z pielęgniarką, psychologiem, pracownikiem socjalnym;
- część praktyczna: instruktaż z zakresu pielęgnacji chorego – m. in. śnianie łóżka, mycie ciała i włosów w łóżku, pielęgnacja jamy ustnej, karmienie (w tym przez sondę, gastrostomię), pielęgnacja przetok, opróżnianie worka z moczem.

Informacje organizacyjne:

- szkolenie jest przeznaczone dla mieszkańców Poznania;
- miejsce szkolenia: Szpital Kliniczny Przemienienia Pańskiego, ul. Szamarzewskiego 82/84;
- pięć terminów szkoleń do wyboru: 30.03; 6.04; 13.04; 27.04; 25.05;
- szkolenie trwa 8 godzin z przerwą obiadową;
- zapisy: zgłoszenie należy przesłać na adres mailowy: szkolenia@skpp.edu.pl. W treści maila prosimy podać: imię, nazwisko, numer telefonu kontaktowego oraz deklarację wyboru daty szkolenia;
- informacja telefoniczna: 61 854 92 18.

Bezpłatne szkolenia dla opiekunów

Liczba miejsc ograniczona
Szkolenie dofinansowane z budżetu Miasta Poznania

Magdalena Morawska i Natalia Banaszek jako pierwszą wykonały przepięknie „Cichą Noc”, po czym przyszedł czas na „Kanon” Pachelbela i „Por una cabeza”

Poezja, gitara i śpiew,

czyli co się działo pewnego styczniowego wieczoru w Hospicjum Palium

Myślę, że każdemu z nas powyższe trio przywodzi na myśl chwilę relaksu i oderwania się od pędzącej z zawrotnym tempem codzienności. Co prawda nie wymieniałam w tytule ciasta, kawy i innych pyszności, które czekały na każdego uczestnika wydarzenia, a stanowiły idealne dopełnienie tego pełnego ciepła i muzyki wieczoru.

Już odpowiadam na pytania, które zapewne powstały w Państwa głowach, po przeczytaniu tego obiecującego początku, a które mam nadzieję pomogą mi przybliżyć Państwu ideę Wieczoru Artystycznego.

Kiedy i gdzie miał on miejsce?

Wieczór Artystyczny odbył się 9 stycznia br. w Hospicjum Palium na os. Rusa. Była to już druga edycja tego wydarzenia.

Do kogo zaadresowano tytułową poezję, gitarę i śpiew?

Organizowane przez studentów występy muzyczne były dedykowane pacjentom Hospicjum Palium i spotkały się z bardzo ciepłym przyjęciem z ich strony, jak i pracowników placówki, a także władz uczelnianych reprezentowanych przez osobę pana prorektora, prof. Ryszarda Marciniaka.

Kto zorganizował Wieczór Artystyczny?

Główną organizatorką i inicjatorką uroczystości jest pani dr Iwona Zaporowska-Stachowiak – lekarz Oddziału Medycyny Paliatywnej i asystent w Katedrze Farmakologii UMP, w tym

roku dołączyła pani mgr Joanna Majzner – asystent w Studium Języków Obcych. Właśnie one zachęciły nas, studentów, do udziału w występach podczas Wieczorku Artystycznego.

— Skąd pomysł na organizację tego wydarzenia? Odpowiedź na to pytanie pozostawiam pani dr Zaporowskiej-Stachowiak:

— „Zainspirowali mnie studenci Wydziału Lekarskiego: Piotr Pietryga i Łukasz Młynarczyk, którzy podzielili się ze mną swoją twórczością, czyli pięknymi fotografiami. Pomyślałam, że warto zorganizować wystawę ich prac w holu Hospicjum, gdzie cyklicznie wystawiane są prace plastyczne. Odbywają się tam również koncerty i inne występy. Jeden ze studentów WL, Bartosz Wojtera, podzielił się ze mną swoimi wierszami, do których komponował muzykę. Pisał również świetne teksty piosenek „farmakologicznych”, które rewelacyjnie wykonywał, grając na gitarze. Uzgodniłam termin wernisażu fotografii studentów i recitalu poezji śpiewanej i natychmiast zawiadomiłam o tym autorów. Kolejni wykonawcy gry na fortepianie, poezji, gry na gitarze, śpiewu, pieczenia ciast ozdobionych jadalnymi kwiatami zgłosili się w ciągu kilku dni. Studenci zadedykowali swoją twórczość pacjentom Hospicjum, zorganizowali wszystko błyskawicznie, dbając o każdy detal, zakładając specjalną stronę na facebooku, przygotowując własnoręcznie wykonane

zaproszenia..., w atmosferze radości, z wielkim zaangażowaniem powstał prawie dwugodzinny, różnorodny program z poczęstunkiem. Pacjenci byli wzruszeni i zachwyceni, co wyrazili, m.in. na piśmie. W tym roku akademickim kolejny „rocznik” studentów WL I i WL II ze starszymi kolegami, postanowił kontynuować tę szlachetną inicjatywę.”

Jak to wyglądało w tym roku?

Tegoroczny Wieczór otwierał utwór „Zawsze tam gdzie ty” wykonany przez grupę studentów, po czym na scenie pojawiła się Martyna Piszczek, grająca na gitarze i dająca pokaz swoich umiejętności wokalnych. Z kolei znane nam utwory świąteczne przedstawiły Magda Morawska i Natalia Banaszek podczas swojego występu skrzypcowego. Kilkoro studentów grało też utwory jazzowe i bluesowe na pianinie, często wzbogacone o własne interpretacje, przenosząc przybyłych w ich własny, wykreowany muzycznie świat. Wystąpili również Bartek Wojtera i Ania Kołodziejczak, którzy brali udział w pierwszej edycji wydarzenia w zeszłym roku. Pozostali artyści uświetniający wieczór swoją obecnością to m.in. Tomek Ozyra z zespołem The Surfin’s Souls, Zespół Muzyki Dawnej czy chór. Całe widowisko było przeplatane limerykami farmakologicznymi, czyli humorystycznymi wierszykami o lekach autorstwa studentów III roku kierunku lekarskiego, do których pisania dr Zaporowska-Stachowiak zachęca nas podczas zajęć.

Jakie wrażenia odnieśli uczestnicy?

Wieczór Artystyczny okazał się dla nich po raz kolejny pozytywnym doświadczeniem, o czym świadczą podziękowania dla artystów: „Było wspaniale! Cudowna atmosfera, muzyka, klimat! Jesteście niesamowici! Życie jest największym darem, a świat jest taki piękny. Wy jesteście piękni! Dziękuję Wam za ten czas!” – napisała po uroczystości jedna z pacjentek Hospicjum. Z kolei pani Łucja Maćkowiak, pracownik Administracji Hospicjum Palium podsumowała: „Sympatyczni, młodzi ludzie – studenci stanęli na wysokości zadania, dostosowując swój repertuar i nagłośnienie do atmosfery panującej w hospicjum. Muzyka, utwory brzmiały spokojnie, ciepło, ale jednocześnie kojąco i refleksyjnie. Nastrój był łącznie uroczysty, co widać było także po ubiorze młodych ludzi i ich uśmiechniętych, miłych twarzach”.

A jak to wyglądało z naszej perspektywy?

Było to dla nas wyjątkowe przeżycie i cieszymy się, że mogliśmy pomóc i przyczynić się do wykreowania w ten wieczór tak wyjątkowej i uroczystej, a jednocześnie przytulnej atmosfery w Hospicjum. Bartosz Nowak, koordynator naszych studenckich poczynąń podczas Wieczoru, tak opisał swoje wrażenia podczas organizacji tego wydarzenia: „Pozwoliło nam to przyjść z kulturą do ludzi, którzy często są jej przez chorobę pozbawieni. Dobrze jest dać pacjentom możliwość nawet tej krótkiej chwili, w której nie będą o niej myśleć.” I właśnie tą krótką chwilę udało nam się zapewnić wypełniając ją śpiewem, dźwiękami pianina, skrzypiec i gitary, a wyrażona przez pacjentów wdzięczność jest dla nas najlepszą nagrodą za czas i energię włożone w przygotowania do wydarzenia.

Kolejne pytanie, które mam nadzieję, zrodziło się w Państwa głowach po przeczytaniu mojej relacji brzmi: Czy Wieczór Artystyczny odbędzie się w następnym roku?

Oczywiście! Liczymy na to, że będziemy mieć przyjemność goszczenia Państwa podczas następnej edycji i zachęcamy do bycia częścią tego wspaniałego przedsięwzięcia razem z nami. Już teraz serdecznie zapraszamy!

Michalina Zielińska
Fot. Krzysztof Fabiański

Dr Iwona Zaporowska-Stachowiak czuwała nad każdym występem

Na zdjęciu Fryderyk Murdzek i Paulina Ratajska podczas czytania poezji „farmakologicznej” autorstwa studentów WLI i WLII

Fot. Romuald Królik

Profesor Bożena Raszeja- -Wanic

Panią Profesor Bożenę Raszeję-Wanic poznałem w 1982 roku, kiedy jeszcze jako student, chcąc poświęcić się internie, zwróciłem się do Niej z prośbą czy Pani Profesor wzięłaby mnie pod swoje skrzydła. Zgodziła się, a po stażu zatrudniła mnie w Klinice.

Po 36 latach, pół roku temu miałem zaszczyt jako Rektor wręczyć Pani Profesor najwyższe odznaczenie naszej Uczelni – Laur Akademicki. Laudację Pani Profesor zakończyłem takimi słowami „Pani Profesor kierowała życzliwie moimi losami zawodowymi od stażu po habilitację przez 15 lat, które pozostawiły we mnie niezachwiane przekonanie, że była bardzo dobrą i mądrą osobą. A potem na emeryturze, traktując mnie, jak mawiała, jak syna, doradzała mi, pozornie drobnymi wskazówkami, które jak podmuchy wiatru w mój żagiel, pozwoliły mi dopłynąć do miejsca, w którym stoję pokornie przed Panią Profesor.”

Cieszę się, że teraz mogę pracować z wnukiem Pani Profesor, który będzie mi zawsze przypominał moją Najdroższą Szefową.

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Tykarski

Wspomnienie

Pani Profesor Bożeny Raszei-Wanic

Miałem zaszczyt i szczęście przez 30 lat być uczniem, wychowankiem i współpracownikiem Pani Profesor Bożeny Raszei-Wanic. Przez cały ten czas mogłem poznać Ją jako doskonałego lekarza, wnikliwego naukowca i bardzo życzliwego i serdecznego człowieka. Wiem, że Jej droga lekarska kształtowała się od trudnych wojennych czasów – Ojciec, który jak sama mówiła, był Jej autorytetem zginął udzielając pomocy lekarskiej w getcie warszawskim, a Ona w czasie powstania warszawskiego pracowała w szpitalu jako sanitariuszka i pomoc lekarza. Matka Pani Profesor była moim wykładowcą w czasie studiów na Wydziale Lekarskim prowadząc katedrę chemii.

Pani Profesor Raszeja-Wanic początkowo pracowała naukowo na histologii, a następnie od 1951 roku na internie w szpitalu *Przemienienia Pańskiego* w Poznaniu.

Kiedy rozpocząłem pracę w ówczesnej Klinice Chorób Wewnętrznych kierowanej przez prof. Kazimierza Jasińskiego prof. Raszeja-Wanic pełniła funkcję ordynatora. Już wówczas dała się poznać jako osoba bardzo troskliwa o chorych a jednocześnie zawsze znajdowała czas, aby wspomóc młodych lekarzy w ich początkach pracy zawodowej. Cieszyliśmy się z jej awansów w pracy zawodowej, kiedy kolejno zdobywała stopnie doktora habilitowanego, a następnie kiedy została mianowana profesorem. Jako kierownik Kliniki dzień pracy zaczynała od wizyty pacjentów na oddziałach, a dopiero później zapraszała poszczególnych lekarzy na rozmowy dotyczące postępu ich prac naukowych. Wiele lat pracy sprawiły, że była doskonałym diagnostą, łatwo nawiązywała kontakt z chorym i szybko zdobywała jego zaufanie. Czekaliśmy na jej rozstrzygnięcia i decyzje w trudnych sytuacjach. Podziwialiśmy i Jej „nos kliniczny” i nieomylną intuicję. Tematy jej prac naukowych początkowo związane były z histologią, a następnie z gospodarką wapniową w przewlekłej niewydolności nerek, zajmowała się metabolicznymi przyczynami kamicy moczowej, a ostatnio patogenezą i terapią nadciśnienia tętniczego.

Dbiała o rozwój naukowy pracowników Kliniki – bardzo wielu lekarzy zdobyło na jej oddziale specjalizację z zakresu chorób wewnętrznych, wielu uzyskało doktoraty, a kilka osób habilitowało się, a następnie uzyskało tytuł profesora. Jej dorobek w tym względzie sprawił, że stworzyła na terenie Poznania szkołę diagnostyki i terapii chorób wewnętrznych, a zwłaszcza chorób nerek i nadciśnienia tętniczego, co zaowocowało tytułem, członka honorowego Polskiego Towarzystwa Nadciśnienia Tętniczego.

Szczególną cechą charakteru Pani Prof. Raszei-Wanic była chęć niesienia pomocy nie tylko chorym lecz także współpracownikom. Pani Profesor nie tylko ustalała tematy prac doktorskich, lecz w trakcie ich realizacji wskazywała odpowiednią literaturę, odpowiednie piśmiennictwo, służyła radą i stałą pomocą. Swoje opinie i poprawki przekazywała zainteresowanym już następnego dnia.

Przez wiele lat była przewodniczącą Wielkopolskiego Oddziału Towarzystwa Internistów Polskich. Mimo trudności spowodowanych stanem wojennym energicznie prowadziła comiesięczne spotkania i zorganizowała w tym czasie Ogólnopolski Zjazd tego Towarzystwa.

Cieszyła się wielkim autorytetem jako konsultant wojewódzki z zakresu chorób wewnętrznych dla województwa zielonogórskiego, pełniąc tę funkcję przez 25 lat. Zorganizowała szkolenia dla lekarzy tego województwa i dbała o ich rozwój zawodowy.

Miała dar łagodzenia sporów a jej opinie były wyważone i cieszyły się szerokim uznaniem. Wiele jej współpracowników, w trudnych sytuacjach życiowych, zasięgało jej rady a ona w miarę swych możliwości pomagała i wspierała.

Mimo przejścia na emeryturę utrzymywała kontakt z pracownikami Kliniki i interesowała się jej działalnością.

Jej śmierć napełniła nas smutkiem i bólem.

Prof. dr hab. Jerzy Głuszek

Adam Asnyk

i kościół Przemienienia Pańskiego

Jeden z ważniejszych epizodów ludzkiego życia, poetę Adama Asnyka, spotkał w kościele Przemienienia Pańskiego przy ul. Długiej w Poznaniu.

Kościół Przemienienia Pańskiego z okresu zaślubin Adama Asnyka z Zofią Kaczorowską

To właśnie tutaj Adam Asnyk poślubił Zofię Kaczorowską. Ceremonia zaślubin znanego poety z Zofią Kaczorowską – córką cenionego poznańskiego lekarza, kierownika oddziału chorób wewnętrznych, dra Teofila Kaczorowskiego, inicjatora leczenia gruźlicy w sanatorium oraz autora teorii zakażenia organizmu na skutek złego stanu zębów, pracującego w Szpitalu Przemienienia Pańskiego, odbyła się 4 listopada 1875 roku w kościele Przemienienia Pańskiego. Adam Asnyk liczył wówczas 38 lat. Zofia – 20.

Zofia była jedynaczką, oczkiem w głowie Franciszki, z domu Wysockiej, i jej małżonka, dr. Teofila Kaczorowskiego. Asnyk pannę Zofię poznał dwa lata przed ślubem, na górskiej wyprawie. Zofia była wtedy w towarzystwie ojca. Z ojcem przypadli sobie do gustu, mieli wiele wspólnych tematów. Osiemnastoletnia wówczas kobieta bardzo spodobała się Asnykowi. Ze wzajemnością.

Pisarz wspominał związek jako bardzo udany; pozytywne emocje nie przeszły bez echa także, a może przede wszystkim, tak odczuwalnie, w wierszach poety. Niestety, szczęście pary młodej zostało w sposób dramatyczny przerwane. Rok po ślubie Zofia urodziła dziecko. Był to chłopiec, rodzice nadali mu imię Włodzimierz. Niestety – tydzień po porodzie, 16 października 1876 roku Zofia umiera. Cięża okazała się zbyt wyczerpującym przeżyciem. Asnyk w notatce biograficznej pisze: *Po niespełna roku opuściła mnie umierając żona, pozostawiając mi na pociechę syna. Włodziu urodził się w Poznaniu. Mój teść był doktorem, chciał nad córką czuwać podczas słabości, więc tam*

pojechała i w tydzień po przyjściu na świat dziecka umarła. Choć serce nie przetrwało ciężkiego przejścia.

Portret zmarłej żony towarzyszył Asnykowi do końca życia. W jego krakowskim domu wisiał na ścianie między oknami, na drugiej zaś ścianie wisiał jego własny portret namalowany w 1886 roku przez Aleksego Strażyńskiego. Obecnie obraz znajduje się w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie. Pamięci Zofii poeta poświęcił wiersz pod tytułem *Astry*.

Po śmierci Zofii teściowie winą za śmierć córki obarczyli Adama Asnyka. Włodzimierz, syn Asnyka, pozostał, na ich wyrażne życzenie, w Poznaniu. Asnyk, mieszkający w Krakowie, rzadko odwiedzał swoich teściów, choć zdawał sobie sprawę, że jego nieobecność nie będzie korzystnie wpływała na relacje ojca i syna. Asnyk bardzo przeżył śmierć żony, dodatkowym obciążeniem psychicznym, skutecznie zniechęcającym do przyjazdów, były nieustające pretensje rodziców Zofii do poety. W efekcie Asnyk syna widuje rzadko, w Poznaniu nie bywa.

Dopiero po śmierci Franciszki, żony dra Kaczorowskiego, w 1888 roku, Włodzimierz, czternastoletni wówczas nastolatek, zamienia Poznań na Kraków, przeprowadzając się do ojca. Dr Kaczorowski umiera rok później, w 1889 roku. Wraz z małżonką zostają pochowani na cmentarzu zasłużonych Wielkopolan na Wzgórzu św. Wojciecha w Poznaniu. Tam również, od 1876 roku, spoczywa ich córka, Zofia Asnykowa. Na tabliczce Zofii Asnyk, której zdjęcie zamieszczamy, wkładł się błąd. Na metalowej tablicy, kształtem przypominającej godło, widnieje napis: „Śp. Zofia z Kaczorowskich Asnyk. Urodzona w 1836 roku umarła w 1876 roku”. Źródła historyczne, jako datę urodzenia Zofii, podają rok 1856. Ponadto niemożliwe jest, aby córka Teofila Kaczorowskiego urodziła się w 1836, biorąc pod uwagę datę urodzin jej ojca – rok 1830. Biorąc pod uwagę, że tablica jest zapewne jednym z niewielu materialnych dowodów i źródłem informacji o Zofii Asnyk, jest to błąd znacznej kategorii. W Internecie można odnaleźć zdjęcie, które przedstawia starą wersję tabliczki – w miejscu emblematu zdobiącego jej środek znajdowało się tam kiedyś zdjęcie Zofii. Dziś nie ma po nim śladu.

Czternastoletniemu Włodzimierzowi nie udało się nawiązać emocjonalnej więzi z ojcem. Brak ojca i matki w życiu dorastającego chłopca odbiło swoje piętno. Włodzimierz żył w cieniu słynnego poety, do jego twórczości podchodził bez emocji. Po śmierci artysty, w 1897 roku, Włodzimierz wyprowadza się do Paryża. Kiedy kończą się mu środki finansowe, popełnia samobójstwo. To zdarzenie miało miejsce około 1901 roku.

Tę niezwykłą historię, choć dramatyczną, odnotowujemy skrupulatnie, wzbogacając kolejną kartę historii naszego Szpitala.

Nie chcąc kończyć artykułu tak smutnym akcentem, poniżej przybliżam Państwu piękny, pogrzipający wiersz, oczywiście autorstwa Adama Asnyka.

Grób rodziny Kaczorowskich, Cmentarz Zasłużonych Wielkopolan na Wzgórzu św. Wojciecha, fot. Redakcja

Bartosz Sobański

Podczas pracy na artykule korzystałem ze strony www.info.kalisz.pl

OBIEKT	OGRÓD PRZY SZPITALU KLINICZNYM PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO W POZNANIU			
TREŚĆ RYSUNKU	Wizualizacja koncepcji ogrodu			
SKALA	NUMER RYCINY	6	DATA	12.2018
JEDNOSTKA	Katedra Terenów Zieleni i Architektury Krajobrazu – UPP			
KIERUNEK STUDIÓW	Architektura krajobrazu			
WYKONAŁA	Paulina Prokopowicz			
SPRAWDZIŁ	Dr inż. arch. kraj. Miłosz Walerzak			

lecnicza przyroda

Pamiętajmy o ogrodach!

Dzięki Pani Paulinie Aleksandrze Prokopowicz, studentki Architektury krajobrazu, autorki pracy inżynierskiej pt. „Koncepcja zagospodarowania ogrodu przy szpitalu klinicznym Przemienienia Pańskiego UM w Poznaniu” poznaliśmy wspaniały projekt, który mógłby przywrócić blask naszemu przyszpitalnemu ogrodowi.

Jacek Malczewski, Portret Adama Asnyka z Muzy

Miejmy nadzieję!

Miejmy nadzieję!... nie tę lichą, marną,
Co rdzeń spróchniały w wątły kwiat ubiera,
Lecz tę niezłomną, która tkwi jak ziarno
Przyszłych poświęceń w duszy bohatera.

Miejmy nadzieję!... nie tę chciwą złudzeń,
Ślepego szczęścia płochą zalotnicę,
Lecz tę, co w grobach czeka dnia przebudzeń
I przechowuje oręż i przyłbicę.

Miejmy odwagę!... nie tę jednodniową,
Co w rozpaczliwym przedsięwzięciu pryska,
Lecz tę, co wiecznie z podniesioną głową
Nie da się zepchnąć z swego stanowiska.

Miejmy odwagę!... nie tę tchnącą szaleń,
Która na oślep leci bez oręża,
Lecz tę, co sama niezdobytym wałem
Przeciwnie losy stałością zwycięża.

Miejmy pogardę dla wrzecznej sławy
I dla bezprawia potęgi zwodniczej,
Lecz się nie strójmy w płaszcz męczeństwa krwawy
I nie brząkajmy w łańcuch niewolniczy.

Miejmy pogardę dla pychy zwycięskiej
I przyklaskiwać przemocy nie idźmy!
Ale nie wielbmy poniesionej klęski
I ze słabości swojej się nie szczyćmy.

Przestańmy własną pieścić się boleścią,
Przestańmy ciągłym lamentem się poić:
Kochać się w skargach jest rzeczą niewiedzą,
Mężom przystoi w milczeniu się zbroić...

Lecz nie przestajmy czcić świętości swoje
I przechowywać ideałów czystość;
Do nas należy dać im moc i zbroję,
By z kraju marzeń przeszły w rzeczywistość.

Historia ogrodu przy szpitalu *Przemienienia Pańskiego* sięga lat 20. XX wieku. Autorem projektu ogrodu była Dyrekcja Ogrodów Miejskich, której projekt opierał się na nurcie klasycystycznym. Prezentował się wspaniale. Pacjenci mogli w nim odpoczywać, nabierać sił, przyspieszać swój powrót do zdrowia.

Po przedwojennym zagospodarowaniu ogrodu niewiele pozostało. Autorka pracy w rozdziale poświęconym opisowi obiektu wymienia cenny, wiekowy drzewostan. Na opracowanym terenie znajduje się 47 drzew, które są pod stałą opieką ogrodnika, dlatego też większość z nich jest w dobrym zdrowotnym stanie. Najstarszymi drzewami są klony, lipy i jesiony. Sadzone były w latach dwudziestych ubiegłego wieku. Znajdują się w południowo-wschodniej części ogrodu.

Projekt Pani Prokopowicz zakłada przede wszystkim dostosowanie ogrodu dla Pacjentów Szpitala. Musi być dostosowany do potrzeb osób chorych i niepełnosprawnych. Roślinność znajdującą się w ogrodzie przewiduje nurt hortiterapii, która zakłada oddziaływanie sensoryczne na człowieka, ułatwiające wytchnienie i odpoczynek.

Elementy, które nie wpisują się wizualnie w przestrzeń ogrodową (kontenery) mogłyby zostać przysłonięte roślinami. Dawny zbiornik wodny, według projektu, zostałyby obudowane drewnianymi deskami – pełniłyby rolę tarasu.

Będziemy starać się, aby projekt został zrealizowany – ogród przyszpitalny to wciąż niezwykle istotny element w procesie leczenia, dochodzenia do zdrowia. Dawniej nie wyobrażano sobie leczniczej placówki bez skrawka zieleni. Przywróćmy taki stan rzeczy – pamiętajmy o ogrodach!

Zamieszczane tu grafiki przedstawiają wizualizację projektu Pani Pauliny Aleksandry Prokopowicz.

OBIEKT	OGRÓD PRZY SZPITALU KLINICZNYM PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO POZNANIU				
TREŚĆ RYSUNKU	Przekrój A-A'				
SKALA	1:50	NUMER RYCINY	5	DATA	12.2018
JEDNOSTKA	Katedra Terenów Zieleni i Architektury Krajobrazu – UPP				
KIERUNEK STUDIÓW	Architektura krajobrazu				
WYKONAŁA	Paulina Prokopowicz				
SPRAWDZIŁ	Dr inż. arch. kraj. Miłosz Walerzak				

PS W 2015 roku składaliśmy wniosek w ramach Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego na rok 2016. Projekt pt.: „Oddział Leczenia Botanicznego” miał obejmować rewitalizację naszego ogrodu. Niestety nie udało się zyskać odpowiedniej ilości głosów. Przy okazji wniosku nagraliśmy również krótki film promujący nasze dążenia. W nagraniu udział brała m.in. aktorka Teatru Nowego w Poznaniu, Pani Julia Rybakowska. Film można obejrzeć na stronie naszego Szpitala w zakładce „Odwiedź nasz kanał filmowy”.

Bartosz Sobański

Nasza Droga Pani Jadzia!

Kiedy nasza Pani Jadwiga, Jadzia, Jadzinka, Dzinka (bo tak ją czule nazywamy) uświadomiła nam, że postanowiła rozpocząć nowy etap swojego życia jako „stypendystka ZUS-u” nie mogliśmy uwierzyć, że 25, a nawet 26 lat minęło, jak jedno mgnienie wiosny.

Pani Jadwiga Bulzacka, sekretarka oddziału Chirurgii Onkologicznej Szpitala Przemienienia Pańskiego z wrodzonym taktem i poczuciem humoru przystosowała się do stylu pracy kolejnych przełożonych i współpracowników o zróżnicowanych temperamentach. Mimo, że w ostatnich latach zatrudniona jest w niepełnym wymiarze godzin czas ten ma wypełniony ponad normę. Nigdy nie daje się ponieść emocjom, kiedy nieoczekiwanie przybywa spraw do załatwienia „na wczoraj”. Umiejętnie godzi potrzeby administracyjne oddziału szpitalnego ze specyfiką jednostki klinicznej i związanym z tym zwiększonym zakresem obowiązków. Wychowana w etosie pracy, bez skargi nadąża za rosnącymi wymogami biurokracji, narzuconymi najpierw przez

Kasy Chorych, a obecnie przez Narodowy Fundusz Zdrowia i Ministerstwo Zdrowia.

Od roku 2000, przez trzy kolejne lata, pani Jadwiga Bulzacka z wielkim entuzjazmem, bezszelestnie i jednoosobowo dźwigała ciężar administracyjnej organizacji kolejnych sesji naukowo-szkoleniowych z cyklu *Październik miesiącem profilaktyki raka piersi*. Nie szczędząc także prywatnego czasu, stworzyła podwaliny bazy adresowej uczestników, wysyłając co roku prawie 800 zaproszeń, koordynowała terminy spotkań, zadbała o prawidłowy przepływ informacji i dobrą orientację wykładowców, gości, uczestników i wystawców co do czasu oraz miejsca obrad.

Skromna, ale zawsze pogodna i cierpliwa, w budynkach przy ul. Łąkowej

i Szamarzewskiego, w dziale administracyjnym przy ul. Długiej, jak i w administracji Uniwersytetu Medycznego, jest powszechnie znaną i lubianą osobą.

Na szczególne podkreślenie zasługuje pełen serdeczności i taktu stosunek pani Jadwigi Bulzackiej do pacjentów, studentów i osób poszukujących w sekretariacie informacji na interesujące ich tematy. Ma zdolność łagodzenia niepotrzebnych napięć, bezszelestnie wyreczy w administracyjnej sprawie zagonionego lekarza, uspokoi zniecierpliwionego lub zagubionego pacjenta oczekującego na swoją dokumentację medyczną, proponuje rozwiązanie, które nikomu nie pozwoli odejść w poczucie niezłałatwionej sprawy.

Nie absorbuje otoczenia swoimi sprawami osobistymi, ale w razie potrzeby zainteresuje się i stara pomóc innym. Często słyszymy słowa uznania ze strony pacjentów dla kompetentnej i życzliwej postawy Pani Jadwigi. Pani Jadwiga Bulzacka reprezentuje godne naśladowania wartości, takie jak bardzo staranne wykonywanie obowiązków bez szukania pokłasku, włączanie się w inicjatywy wymagające bezinteresownego, dodatkowego nakładu pracy i czasu, a w rezultacie promujące nasz Szpital; jak i postawę czyniącą ze szpitala miejsce gościnne dla przebywających w nim.

Lata współpracy zachowujemy w naszej wdzięcznej pamięci, życząc Pani Jadwidzie wiele zdrowia, czasu dla siebie i bliskich i tej wspaniałej otwartości na otoczenie, która ją cechuje.

Prof. dr hab. n. med.
Sylvia Grodecka-Gazdecka

Przemienienie według Fra Angelico

Ikonografia Przemienienia Pańskiego

Na łamach naszego periodyku kontynuujemy krótki cykl nawiązujący do ikonografii *Przemienienia Pańskiego* na wybranych przykładach dzieł sztuki Zachodu i Wschodu. Tekst poniżej zaczerpnięty jest z inspirującego wykładu Pani dr Justyny Sprutty, dr historii sztuki, dr nauk teologicznych, polonistki, która wygłosiła swą prelekcję w dniu 3 sierpnia 2018 r. w naszym Szpitalu.

OFra Angelico (Guido di Pietro zwany Il Beato, Fra Giovanni Da Fiesole) reprezentującym florencką szkołę malarstwa mówi się, że malując *Przemienienie*, sięgnął do duchowości bizantyńskich mnichów-hezychastów, duchowości łączącej – ujmując to najkrócej – wewnętrzne wyciszenie z wstąpieniem do nieziemskiej światłości, skutkującym zjednoczeniem z Bogiem.

W centrum znajdującej się w klasztorze San Marco we Florencji kompozycji (z 1442 r.) Fra Angelico usytuował, na tle mandorli, Jezusa Chrystusa z rozłożonymi ramionami. Ów gest

REDAKCJA

REDAKCJA
ul. Długa 1/2, 61-848 Poznań
tel. 61 854 91 21, fax 61 852 94 72
szpital@skpp.edu.pl

Zespół redakcyjny:
Szczepan Cofta,
Agata Michalak, Karolina
Moszyńska, Bartosz Sobański
(redaktor prowadzący)

Wydawca:
Szpital Kliniczny Przemienienia Pańskiego
Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Stowarzyszenie
Bono Serviamus, Wydawnictwo Kontekst

Sekcja Marketingu i Konferencji:
Karolina Moszyńska
karolina.moszyńska@skpp.edu.pl
tel. 61 854 92 18

Realizacja:
Wydawnictwo Kontekst
www.wkn.com.pl • kontekst2@o2.pl

Nakład: 500 egz.

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadsyłanych tekstów i nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam.

Aspekty medyczne, ekonomiczne i prawne procesu leczenia krwią

Fot. Archiwum Szpitala

W dniu 22 listopada 2018 roku w Sali Sesyjnej Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu odbyła się konferencja naukowo-szkoleniowa „Aspekty medyczne, ekonomiczne i prawne procesu leczenia krwią”. Organizatorami konferencji byli: Szpital Kliniczny *Przemienienia Pańskiego* UM w Poznaniu, Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Poznaniu, Krajowa Izba Diagnostów Laboratoryjnych oraz Katedra Prawa Medycznego Organizacji i Zarządzania w Opiece Zdrowotnej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, przygotowali program dedykowany do przedstawicieli wszystkich zawodów medycznych, a patronat nad konferencją objął Zbigniew Hoffmann – Wojewoda Wielkopolski.

Na spotkanie przybyło grono słuchaczy liczące ponad 200 osób. Konferencję otworzył dr hab. n. med. Szczepan Cofta przypominając, że to już drugie spotkanie o podobnej tematyce – pierwsze odbyło się 17 października 2003 roku w Urzędzie Miasta Poznania. Następnie Damian Marciniak, Dyrektor Wydziału Zdrowia Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu podkreślił ważną rolę krwiodawstwa i krwiolecznictwa w ochronie zdrowia oraz życzył uczestnikom konferencji udanych obrad.

Duże zainteresowanie wzbudził wykład prof. Piotra Radziwona, Konsultanta Krajowego ds. Transfuzjologii Klinicznej, który przedstawił problemy związane z leczeniem niedokrwistości u chorych na nowotwory. Dr Anna Zawadzka z Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Poznaniu zaprezentowała składniki krwi dostępne w Centrum. Przedstawiciele Oddziału Hematologii i Transplantacji Szpiku SKPP: dr Renata Kroll-Balcerzak, dr Joanna Rupa-Matyssek oraz dr Andrzej Balcerzak, omówili współczesne wskazania do przetaczania: koncentratu krwinek czerwonych, kon-

centratu krwinek płytkowych, oraz osocza i czynników krzepnięcia. Po przerwie dr Hanna Skalisz przedstawiła regulacje prawne dotyczące krwiodawstwa i krwiolecznictwa, a dr hab. n. prawn. Monika Urbaniak określiła odpowiedzialność prawną uczestników procesu leczenia krwią.

Następnie mgr Karolina Mizgier ze Szpitala Wojewódzkiego i mgr Izabela Nehyba-Humbla z Ginekologiczno-Położniczego Szpitala Klinicznego podzieliły się swoimi doświadczeniami w zakresie funkcjonowania Pracowni Immunologii Transfuzjologicznej i Banku Krwi. Natomiast mgr Małgorzata Lewicka z Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Poznaniu omówiła wnioski z merytorycznego nadzoru nad Bankami Krwi i Pracowniami Immunologii Transfuzjologicznej w podmiotach leczniczych. Z kolei mgr Michał Kolański zaprezentował rolę Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w rozwoju transplantacji narządów i komórek krwiotwórczych. Na zakończenie konferencji dr Bogusław Grabowski określił wyzwania w zakresie gospodarki krwią w Szpitalu.

Uczestnicy konferencji śledzili toczące się prezentacje aktywnie uczestnicząc w dyskusjach. Szczególne zainteresowanie wzbudziły różnice w organizacji dystrybucji składników krwi w poszczególnych województwach oraz obszary prawne dotyczące odpowiedzialności poszczególnych osób biorących udział w procesie leczenia krwią. Podkreślono, że wobec rozwoju medycyny oraz zmieniających się norm prawnych jest potrzeba cyklicznego powtarzania konferencji naukowo-szkoleniowych dotyczących aspektów medycznych, ekonomicznych i prawnych procesu leczenia krwią.

Bogusław Grabowski

wyduje się przywoływać układ jego rąk na krzyżu, objęcie tymi rękoma stworzonej rzeczywistości lub zaproszenie do udziału w świętości. Badaczka dr Anna Czyż pisze, że na tym fresku „góra Tabor stała się wstępem do chwały krzyża świecącego blaskiem Zmartwychwstania”. Z obu stron Zbawiciela znajdują się głowy Mojżesza (z „rogami”) i Eliasza. Nadto Fra Angelico umieścił też Matkę Bożą i św. Dominika jako adorujących Zbawiciela. Obecność wspomnianego świętego nie zaskakuje, gdyż fresk ten powstał w dominikańskim klasztorze. Światło w malarskiej interpretacji *Przemienienia*, w ujęciu Fra Angelico, jawi się jako odwieczne, nieskończone, istniejące poza czasoprzestrzenią.

Nie tylko o tym dziele „Brata Anielskiego” (Fra Angelico), nazywanego tak, gdyż mówiono o nim, iż maluje jak aniołowie, ale i o innych mieszkający w San Marco malarz i rytownik Fra Bartolomeo mówił, że zbliżały go do Boga. Giorgio Vasari, autor znanych *Żywotów najślawniejszych malarzy, rzeźbiarzy i architektów*, pisał w XVI w. o Fra Angelico: „Powiadają, że Fra Giovanni nie brał do ręki pędzla, zanim nie odmówił modlitwy. Za każdym razem gdy malował krucyfiks, jego policzki zroszone były łzami”, dodając, że „jego malarstwo było owocem wielkiej harmonii między światobliwym życiem a otrzymaną od Boga siłą twórczą”. Sam Fra Angelico, w 1984 r. został ogłoszony przez papieża Jana Pawła II patronem artystów, zwykł powtarzać następujące zdanie: „By malować Chrystusa, należy żyć Chrystusem”.

Dr Justyna Sprutta

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM BEZPŁATNYCH BADAŃ PROFILAKTYCZNYCH - DIAGNOSTYKA TĘTNIAKÓW AORTY BRZUSZNEJ -

- dla pacjentów 65+
- realizowany ze środków Ministerstwa Zdrowia we wszystkich województwach
- czas trwania: 2018-2020 r.

**INFOLINIA:
514 198 499**

Szpital Kliniczny
Przemienienia Pańskiego
Uniwersytetu Medycznego
im. Karola Marcinkowskiego
w Poznaniu

CZYNNIKI RYZYKA,
które zwiększają
prawdopodobieństwo
występowania tętniaków:

- palenie papierosów
- nadciśnienie tętnicze
- otyłość

WYKRYWALNOŚĆ
Wykrywane są 5 razy częściej
u mężczyzn niż u kobiet.

TĘTNIAKI AORTY BRZUSZNEJ

Tętniaki aorty brzusznej
powstają wskutek osłabienia
ściany tętnicy głównej.
wykrywa się je
u około 3-6% mężczyzn
w wieku ponad 65 lat.

Najczęstszą ich przyczyną
jest uraz u ludzi młodych,
zaś u starszych miażdżyca.

INFORMACJE - ZAPISY - - MIEJSCE WYKONYWANIA BADAŃ -

Informacje na temat badań można uzyskać pod numerem infolinii:
514 198 499

Infolinia czynna od poniedziałku do piątku w godz:
7.30 – 12.00 oraz 16.00 - 17.00

Miejsce realizacji badań:

Szpital Kliniczny Przemienienia Pańskiego UM w Poznaniu

ul. Długa 1/2

61-848 Poznań

wejście D, piętro pierwsze, gabinet 146

Projekt realizowany ze środków finansowych będących w dyspozycji Ministra Zdrowia w ramach „Programu Profilaktyki i Leczenia Chorób Układu Sercowo-Naczyniowego POLKARD na lata 2017-2020.”

Podmiot koordynujący:
Klinika Chirurgii Naczyniowej i Angiologii
Samodzielnego Publicznego
Szpitala Klinicznego Nr 1 w Lublinie

Ministerstwo Zdrowia